

ÚKOLY č.3

pro seminář 27.3. a 3.4. 2006- Pokud je to možné, vytisknete si to a přineste do semináře
Příklady k tématu: Přirozené právo versus pozitivní právo

Úkol č. 1

**Odlište výroky přirozeně právní od pozitivně právních
Pokuste se vysvětlit tento rozdíl**

- a) Ústava má 113 článků
- b) Soudci by měli soudit spravedlivě
- c) Platí, že každé porušení zákona je potrestáno
- d) Zákony by měli utvářet spravedlivé a rovné šance
- e) Výkonem trestu by neměla být ponížena lidská důstojnost

Úkol č. 2.

Naučte se rozlišovat deskriptivní věty od normativních vět

a) které z uvedených vět jsou deskriptivní a proč, zdůvodněte to

b) které jsou normativní věty a proč, zdůvodněte to

c) uveďte, které z normativních vět jsou imperativní (příkazy, zákazy) a které neimperativní věty

- i) Každý muž musí při vstupu do kostela smeknout
- ii) Pan Kováč má zaplatit firmě Telecom dluh 1.000 Kč
- iii) Pan Kováč dluží firmě Telecom 1.000 Kč
- iv) V šachu se střelcem smí táhnout jen diagonálně
- v) Pravidla šachu jsou logická a vyžadují soustředění
- vi) Kouření je škodlivé zdraví
- vii) Nemáš tolik kouřit
- viii) Kouření je v restauraci zakázáno
- ix) Zastavte na červenou!
- x) Červené světlo semaforu znamená stop

Úkol č. 3

Utvořte na základě deskriptivních vět, které popisují určitou skutkovou podstatu, normu

i) A hodil B do vody i navzdory tomu, že o B věděl, že neumí plavat. B následkem toho utonul.
.....

ii) A poskytla B sexuální služby. B za tyto služby zaplatil falešnými bankovkami. Porušil B nějakou normu?
.....

Úkol č. 4

Určete, jakého omylu se dopustili autoři těchto výroků:

1. "Jmenovaná vypověděla, že byla zbita třemi neznámými muži, z nichž jeden se jmenuje Honza Novotný."
2. "Nájem se sjednává na dobu neurčitou do 31.12.1999."
3. "Z práce bylo propuštěno asi 432 funkcionářů."
4. Společnost je svobodná tehdy a jen tehdy, jestliže se v ní dosahuje maximum svobody,

příčemž se od lidí vyžaduje, aby odpovídali za své činy.
5. Alkohol nadužíval uměřeně.

Úkol č.5

Naučte se rozlišovat věty "Sollen" od vět "Sein"

- i) Když všichni lidé mají rodiče a pan Roháč je člověk, tak pan Roháč má rodiče
- ii) Když pan XZ projede na červenou, má mu být odebrán řidičský průkaz
- iii) Když někdo nezaplatí smlouvou stanovený dluh, má být na něm dluh oprávněně vymáhán
- iv) Když základním právem člověka je právo na život a terorista XZ je člověk, tak má právo na život

Úkol č. 6

Interpretujte význam sdělení

- i) Není pravda, že Jan má Petrovi vrátit peníze

.....

- ii) Jan nemusí Petrovi vrátit peníze

.....

Úkol č. 7

Jak se nedopustit mylného závěru (naturalistic fallacy, naturalistischer Fehlschluss)

a) Pan XZ každoročně sbíral úrodu třešní z větví, které visí do ulice, kterou chodil na procházky. Jednoho dne však nový majitel upozornil pana XZ, že se dopouští krádeže a vymáhal na něm náhradu způsobené škody. Pán XZ se hájil tím, že byl přesvědčen o tom, že se to smí dělat, že má na to právo, když to dělal skoro 20 let. Dopustil se pan XZ krádeže?

b) Jakého omylu se dopustil autor tohoto popisu?

"Bílé auto značky škoda, jehož majitelem byl pan XZ způsobilo dopravní nehodu na ulici Renneská dne 22.2.2004. Vyšetřováním nehody se však zjistilo, že auto bylo ukradeno panu XY....."

B) Aktuální otázky:

Úkol č. 8.

"Představte si, že nějaký terorista schoval v jednom velkém českém městě bombu. Byl zadržen policií, ale nespolupracoval s ní a neprozradil kde je bomba přesně uložena. Policisté ví přesně, že bombu ukryl. V ohrožení je život jednoho města. Smí policisté teroristu donutit i násilím k tomu, aby prozradil místo bomby?"

Uved'te jaké řešení umožňuje

a) teorie dohody, kterou zastával T.Hobbes,

b) utilitarismus (J. Bentham)

c) Kantovo pojetí člověka

d) co vy na to?

Úkol č. 9

"Loni zemřela ve Spojených státech Terri Schiavova, žena, která byla odpojena od přísunu tekutin a umělé výživy. Terri měla těžce poškozený mozek a 15 let žila jen díky přístrojům. Odpojení od vyživovacích přístrojů se uskutečnilo na přání jejího muže, který tvrdil, že by si to poškozená určitě přála a nechtěla takto nedůstojně žít. Proto chtěl ukončit její trápení. Její rodiče s tím však nesouhlasili a stále věřili v její uzdravení. Podle nich, Terri reagovala na podněty a vnímala jejich přítomnost. Kolem celého případu se rozpoutala velká právní a politická bitva, která rozdělila veřejnost na zastánce a odpůrce odpojení."

Pokuste se dát odpověď na následující otázky?

a) Byla životní situace Terri Schiavové nedůstojná?

b) Kdo má právo rozhodnout o ukončení života - stát, rodiče (příbuzní), lékaři-vědci?

Úkol č.10

V České republice dnes probíhá diskuse o možnostech využití kmenových buněk (embrya) pro medicínské účely (terapeutické klonování, atd.) Vžijte se do role zákonodárců, kteří mají připravit zákon upravující tento problém.

Jak by taková právní norma měla znít, aby nebyla v rozporu se základními přirozenoprávními principy (právo na život, lidskou důstojnost apod.)

- Pokud máte pochybnosti o možnosti právní regulace tohoto problému, uveďte jaké? Zformulujte je do otázek?

